

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šestopina peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju dajo se
popust.

Ljubljanski List

Velja

za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četr leta 1 gl.
60 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. voč.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četr leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 171.

V Ljubljani v torek, 23. septembra 1884.

Tečaj I.

Volitve na Hrvatskem.

Zagreb, 20. septembra.

Volitve za sabor trojedne kraljevine so končane, a izid njihov je nepričakovano ugoden za narodno stranko. S posebnim zadovoljstvom sme narodna stranka ozreti se na četrindnevno vročo volilno borbo: njena načela slavijo sijajno zmago. V prošlem zasedanju hrvatskega sabora brojila je narodna stranka 64 glasov, sedaj jih ima 70, torej z virilisti dve tretjini glasov. Kaj to pomeni pri sedanjih političnih razmerah na Hrvatskem, je pač vsakemu jasno.

Ta sijajni rezultat dosegel se je v kljub nečuvni agitaciji Starčevićeve stranke, katera gotovo ni propustila nobenega sredstva, da kolikor mogoče skrči število pristašev narodne stranke, a pomnoži vlastito krdelo. Ne dá se sicer tajiti, da je tudi Starčevićeva stranka se znatno pomnožila na škodo neodvisne narodne stranke, no prezreti se ne sme uspeh, katerega je dosegla narodna stranka ne samo s tem, da si je priborila večino dveh tretjin, nego tudi s tem, da je starčevićijanzem iz Slavonije po polnem izrinila, tako da nobeden volilni okraj od Zemuna do Belovara ni zastopan v saboru po opozicijskemu poslancu, in tudi v bivši Vojni Krajini, katera voli 35 poslancev, voljeno je samo sedem opozicijskih, torej komaj petina krajiških zastopnikov. A to se je zgodilo v Krajini, v kateri je opozicija vedela pripovedati, da ne bode dopustila narodni stranki storiti niti koraka na krajiški zemlji. S kratka: narodna stranka zmagala je sijajno ter dokazala, da je v kljub starčevićijanski agitaciji vedno še faktor, s katerim se mora računati.

Da bode v novem saborskem zasedanju starčevićijanzem mnogobrojnejše zastopan, nego do sedaj, to pač ne sme motiti narodne stranke. Ne sme se pozabiti, da je Starčevićev nauk v nekem pomenu nov — pred nekaterimi leti še imel je v saboru samo jednega za-

stopnika; novost, to je oni magnet, kateri privlači nestalne elemente ljudske danes k temu, jutri k onemu nauku, prikazen, katera se pojavlja v življenju skoro vsake politične stranke. V živem spominu je še, kako začudenje je zavladovalo, ko je na Ogerskem skrajna levica pri volitvah mesto 20 priborila 75 mandator. Splošno je bilo mnenje, da to pomenja konec dualizma, a glej, svet se je privadil videti skrajno levico močnejšo, nego-li zmerno opozicijo, na koje škodo se vedno in povsodi množé ekstremne levice.

Mi smo celó mnenja, da obstoji še neko drugo skupno označenje med Starčevićijanci in skrajno levico ogerskega državnega zbora: ono hypokratično stremljenje, katero se pojavlja v neprestanih secesijah. Uže danes pojavljajo se v hrvatski skrajni levici elementi, kateri ne verujejo prav v nezmotljivost pro-roka Ante Starčevića ter niso voljni pokoravati se brezpogojno volji Davida Starčevića, in morebiti ni več daleč čas, ko bodo Starčevićijanci sami obžalovali svojo volilno zmago, želeč si nazaj čas, ko jih je sedelo v saborski dvorani le sedem . . .

No bilo tako ali onako, narodna stranka vé, kaj je v postojéčih okolnostih njena dolžnost. Med zadnjo triletno saborsko perijodo vršili so se tako različiti in važni dogodjaji, da so nestalni elementi narodne stranke časi res navidezno opravičeno lahko dvojili o tem, je-li narodna stranka res še predstavlja izraz narodne volje. Tako dvojenje sedaj ni več mogoče. Narodna stranka je izraz volje narodove, to je faktum, a narodna stranka mora si biti v svesti dolžnostij, ki izvirajo iz te okolnosti. Prva njena dolžnost mora sedaj biti, da osigura kontinuiteto zborovanja saborskega. To mora sedaj biti narodni stranki najsvetejša dolžnost, tudi tedaj, ako bi se dogajale še hujske scene, nego-li v prošlem zasedanju saborskem. Dobitek je tolik, da moramo brez pomisleka riskirati še tako visoke uložke. Uže se pojavljajo glasovi, da se Hrvatska ne more vladati z deželnim zborom in da je najbolje,

žrtvovati obliko stvari ter vladati nekoliko časa brez sabora. To se ne sme zgoditi, in upotrebiti se morajo skrajna sredstva, da se to prepreči. Starčevićijanci gotovo želé razpust sabora, no narodna stranka mora biti v tej točki drugega mišljenja; bolje je, da se jej lahko očita drakoničen ali reakcionaren opravljen red saborski, nego-li da bi se moglo reči, da je ona sokriva, da je narod izgubil jedno najsvetejših svojih pravic: institucijo narodnega zastopstva.

Narod je pri volitvah izkazal svoje zaupanje narodni stranki; ta sedaj mora dokazati, da je vredna narodovega zaupanja.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Jutri prične se v Budimpešti skupne ministrske konference. Minister vnanjih zadev, grof Kálnoky, prispel je včeraj v Budimpešto, isto tako skupni finančni minister pl. Kallay in vojni minister grof Bylandt-Rheidt. Ministerski predsednik grof Taaffe odpotuje danes v ogersko prestolnico. Konference vršile se bodo pod predsedništvom Nj. veličanstva cesarja.

V českem deželnem zboru interpelirali so včeraj dr. Knoll in 66 somišljenikov gledé agresivnega postopanja Čehov v nemških mestih in v časnikih; interpelantje vprašali so c. kr. namestnika, kaj namerava storiti, da se česki terorizem (?) omeji. C. kr. namestnik je obljubil, da bode na interpelacijo kmalu odgovoril. — Dr. Herbst utemeljeval je svoj predlog gledé urejenja okrajev po narodnostnem načelu. Herbst priporoča, da se njegov predlog izroči posebnemu odboru. Dr. Trojan ugovarjal je temu, ter se je potem Herbstov predlog izročil odboru za občinske zadeve.

Na Hrvatskem se še razburjenost po volitvah ni podela. Ker pri volitvah niso dosegli zaželjenega vspeha, razsajajo Starčevićijanci sedaj proti mirnim sodržavljanom. Nijedna noč skoro ne preide, da bi poulični

Listek.

Trije bratje.

Spisal M. Tonejec-Samostal.

(Dalje.)

„Kaj bode torej?“ govori mož sam sabo, „tako vender ne pojde, tako ne bo moglo ostati. Ali kaj mi je storiti? zaslužiti moram, živeti moramo, poginiti? Kar tako poginiti? Ne! Kaj govorim? Vender drugače mora biti! Prišla bode zima, kmalu bode tu; mraz bode nastal, ali bodem pustil otroke zmrzevati? Kedo jim bode kuhal, kedo jih opravil? So-sedinja je dobra žena, res dobra je, pa ona ima sama družino, ima z lastnimi otroci skrb in truda dosti, ne sme se ji nakladati še druga skrb. Pa kaj to? Otroci morajo poznati svoje stariše, in naj preišljujem kakor hočem, otroci so moji, matere nimajo več, pustiti jih ne morem tujim ljudem, pri sebi jih moram imeti. Vender dela tu ne morem pustiti, ker drugod nimam zaslužka, kuhe ne smem pustiti, tu moram biti; in kaj, ko bi bili vsi tukaj? ali bi ne moglo tako biti? Zdaj, ko

ponehamo podirati les, ko bode menj sekanja, bode menj drvarjev tu, saj se bode dobilo nekoliko prostora v kolibi. Toliko ga bode, da bodemo lahko skupaj prenočevali v pogradu, in dosti je tega. Torej se bode tako storilo. Ako bi se pa primerilo, da bi prišlo več delavcev, naj kuhajo in spijo doli pod hramom v oni kolibi, ki je dosti prostorna in pripravna, čeravno je nekoliko dalje, kakor do te-le iz gozda, kjer ravno spravljamo. Jaz od tod ne morem, ker imamo kope tukaj, ker tukaj kuhamo, drugim pa ni toliko navskriž. Ker jaz ne morem biti v vasi pri otrocih, naj bodo pa oni tu pri meni, doma bodemo pa zaprli.“

Sklep je bil storjen, odločeno je bilo in koparju je postalo nekako ložje, kakor mu je bilo prej. Tužnost ga je pustila in zdelo se mu je, da se bode vse na bolje obrnilo. Zakuril je na ognjišči in zažgal je tabak v pipi, pa ga je puhal v dimni kolibi. Sam je bil in veselil se je uže, da ne bodo otroci več sami sebi prepuščeni.

Ni trpelo dolgo, da za Ilovico, kjer se je oglje kuhalo, niso bili samo drvarji in ogljarji, temveč pred kolibo so skakali in se igrali

otroci, da, celó nekoliko živine je bilo tu. Prišla je Belka s koparjevo družino, pasla se je in spenjala po vejah in grmovji blizu okrog kopišča in kolibe. Ugajala je živali človeška družba tako, da ni šla nikdar daleč od ljudi, paše je imela dovolj, toliko, da se je v kratkem zredila, postala je lepša, kot je bila, ko je hodila doma, kjer so bile dolge stegné, z drugimi na pašo. Mleka je pridobila in videlo se ji je, da se prav dobro počuti tu v gorah. Mali Tonček pa je bil vedno vesel, povsod ga je bilo dosti, čeravno je komaj znal dobro hoditi, zdaj je lezel na krado drv, zdaj zopet se je valjal na trati po mehki, zeleni travi, drugikrat je bil črn kot mali zamurček, ko sta s Tomažem na kopišči kopo naredila in jo zopet podrla in oglje spravljala. Vedno je imel dosti opravka po dnevi, ponoči pa je spal v pogradu pri očetu, čeravno le na slami in na trdih deskah, vender tako sladko in tako trdo, da ga ni prebudilo, če ga je tudi Tomaž, ki je navadno zraven njega ležal, v spanji, ko se je preobrnil, celo notri k steni stišal. Navadno so se zbudili fantini še le, ko je bilo solnce uže visoko izza gorá, in prvo je bilo, da je pripravil Matija, kar je bilo

fantalini v Zagrebu ne delali škandalov ter pobijali oken pri onih volilcih, kateri niso glasovali za Starčevića. Vsled tega izdal je načelnik mesta Zagreba naredbo, da se morajo hišna vrata zatvarati ob 8. uri zvečer; gostilne morajo se zapreti najpozneje ob 11., a kavarne ob 12. uri. Vojaške patrole hodevajo po mestu. — Urednik „Slobode“, Krajač, je zaprt, ker je v svojem listu šuntal ljudstvo na upor. V Senju, kjer so se vršili podobni poulični izgredi, kakor v Zagrebu, je mestni načelnik odstavljen; vladni komisar prevzel je vodstvo mestnega magistrata.

Čez nekoliko dnij otvoril se bode državni zbor **ogerski**. Prestolni govor, s katerim se bode zbor otvoril, je uže odobren. Obsegal bode po priliki tiste točke, kakor govor ministerskega predsednika v Velikem Varadinu.

Tuje dežele.

Kakor se iz **Bruselja** poroča, objavlja uradni „Moniteur“ novi šolski zakon, kateri je — kakor znano — dal povod tako strastveni borbi med konservativno in liberalno stranko. Načelnik mesta Bruselja izjavil je nekemu časnikarju, da bode opozicija proti šolskemu zakonu krenila zopet zakonitim putem, vsaj vodje liberalne stranke da delujejo v tem zmislu. Kalenja javnega miru da ni več pričakovati.

Iz **Kahire** se poroča: Iz Dongole brzojavlja tamošnji mudir, da je general Gordon dne 24. julija po polnem pobil ustaške čete ter dne 30. avg. razkropil še ostatke ustaške vojske, tako da je **Kartum** zopet zavsem prost. Šajk Sidi, njegov sin in njegovi pristaši so ubiti. To poročilo Gordonovo potrjuje pismo Khatem Beya. Podložniki ubitega šajka Sidi hoté se podvreči Gordonu ter po polnem odreči se krivemu proroku.

Z **kitajskega** bojišča uže nekoliko dnij ni nikakvih novic. Francoski list „La Paix“ opomina francosko občinstvo, naj potrpi še nekoliko dnij; na Kitajskem da bode kmalu sledil drugi francoski udarec. Oddelek Courbetove mornarice kroži sedaj v bližini Čuzanskega arhipela. Te otoke zaselo je bilo leta 1842 in 1860 angleško brodovje, ker so v stratežnem oziru proti Yang-Tse-Kiangu velike važnosti.

Dopisi.

Iz **Kranja**, 20. septembra. (Izv. dop.) Poročalo se vam je uže, da je na Rupi tukaj v bližini nastal v 17. dan t. m. požar, grozen požar. Beda nastala je vsled tega požara istinito velika, kajti pogorelci zgubili niso samo stanovanj, pogoreli so jim večinoma tudi letošnji pridelki, kateri so bili uže pod streho.

Dovolite, da vam nekoliko ponatančneje poročam o požaru. Dne 17. t. m. nastal je nenadno krik: Gori! Gori! Ogedali smo se in

treba za kosilo. Opravili so jutranjo molitev, starejša brata sta morala poklekniti in se zahvaliti, da jih je Bog ohranil žive in zdrave čez noč, priporočiti sta se morala angelju varuhu. Tončeka pa je samo prekrizal jeden ali drugi in zadostovalo je. Oče je imel pri drvih in pri kopah opraviti in Matija mu je uže pomagal; ravnal je kake drva ali nosil oglje ali je šel po snega v jamo, da se je voda za piti napravila iz njega, ali pa je imel kak drugi opravek. Nikdar ni imel priložnosti biti brez dela. Ko je dokončal to, je bilo uže drugo treba prijati, da delo ni poteklo, je uže skrbel oče, ki sam nikdar ni rok križem držal.

Prav zadovoljno je živela družina tu v gorah, boljše se jim je godilo, kot prej, ko so bili doma v vasi. Kmalu je nastalo celo gospodinjstvo v kolibi. Mleko se je dobilo, sira je prinesel oče ali Matija, kadar je šel kateri ob nedeljah k maši, jajca so pute nanesele, kajti tudi te so prišle sim gori, Tomaž jih je prinesel v malem košku zakrite, ko se je selila mala družinica iz vasi v goro.

Življenje v gorah je ugajalo otrokom; starejša sta hodila ob nedeljah časi oba, časi

takoj spoznali, da gori vas Rupa. Hiteli smo pa je moral ostati jeden pri bratu, drugi je na pomoč. Bila je uže vsa v ognji hiša in hlev posestnika Blaža Urbanca. Pri tem posestniku nastal je namreč ogenj na skednji. Kakor navadno, so otroci požigalci, tako se je zgodilo tudi tukaj. Sedemletni deček Fran Orešnik, sin nekega dninarja, igral si je na tem skednji z otroci. Mislil si je, kako bi pač gorelo to snopovje in slama, če bi podkuril. Vzel je užgalico, katero mu je dal sedemletni deček Ivan Beton. Zapalil je sicer le jedno bilko iz snopovja, a ogenj razširil se je brzo dalje, dalje, naenkrat je bila vsa slama v ognji in potem vsa hiša in hlev. Ta posestnik ima sam škode okolo 1000 gld., vendar je sreča, da je zavarovan, in sicer za 700 gold. Vsaj nekaj pomoči. — Od te hiše razširil se je ogenj z bliskovno brzino dalje. Naenkrat bila je tudi sosedna hiša Terezije Perne v ognji. Grozni element uničil je tej posestnici dva skednja, dve šupi, eno žitnico, podstrešje, hlev in čebelnjak. Tej posestnici pogorela je tudi vsa krma, katero je imela uže pod streho. In še hujša nesreča jo je zadela. V gori omenjenem čebelnjaku, kateri je tudi pogorel, imel je mož Terezije Perne, Tomaž, skrit denar, lepo svotico 1500 gold. Ker se je ogenj tako brzo razširil in je strah prevzel pogorelca, pozabil je na novce, shranjene v čebelnjaku in ogenj uničil mu je še to težko prištedjeno svoto. Škode ima posestnica Terezija Perne 3500 gold. in žal! da ni bila prav nič zavarovana.

Omenili ste uže, da se je samo hitri pomoči kranjskih ognjegascsev zahvaliti, da ni ogenj uničil cele vasi, kajti leža hiš in gospodarstvenih poslopij je taka, da bi bila gotovo pogorela vsa vas, da ni bilo tako brzo pomoči. Hvalo, pristrčno hvalo vrlim ognjegascem.

Svariti pa moramo o tej priliki prav resno roditelje, naj pazijo, da otroci ne dobivajo v roke užgalice ter da naj bolj pazno nadzorujejo svojo deco.

Z **Razdrtega**, 22. septembra. (Izv. dop.) Včeraj dičile so naše selo cesarske in narodne zastave, gotovo v znamenje, da se ima v njem kaj posebnega dogoditi, in bilo je tudi tako, kajti pod velikim, po g. Hinku Kavčiču kaj okusno dekoriranim kozolcem gosp. Janeza Kavčiča zbralo se je ob 3. uri popoldne okolo 200 kmetovalcev. Bili so priprosti kmetje, pa tudi odlični inteligentni posestniki iz cele Pivke, Vrem, Senožec in sosedne vipavske doline; prišli so poslušat predavanje gosp. G. Pirca, deželno-popotnega učitelja. Točno ob 3. uri nastopil je Josip Zelén, predstojnik kmetijske podružnice senožeške, kateri je zbrano občinstvo pozdravil, ter mu g. Pirca predstavil. Koj na to pričel je g. Pirc predavanje. Govoril je celo uro o živinoreji, in to tako mikavno, jasno in glasno, da se ni niti en sam poslušalec med govorom oddaljil. Posebno

šel v cerkev. Oče je vselej tedaj šel v dolino, kadar je Matija doma ostal. Drvarji so večkrat prinesli kako malenkost, ko so prišli v ponedeljek zopet v goro, malemu Tončeku. Posebno jesenski čas, ko je bilo sadje zrelo, se je otrok veselil, ako je prišel kedo z vrečo proti kolibi, ker tedaj je dobil hrušek, jabolk ali pa češpelj, in koliko veselje je bilo to zanj!

S časom se je pomnožilo število domačih živali. Uže prvo spomlad sta bili dve kozi, ker so jedno kupili, in kozliček. Tako čila, vesela in poskočna živalica je bil ta kozliček, ki so ga od Belke priredili. Kozica je dobila ime Pasana, nepokojna je bila in tako vesela vedno, da je skakala, kakor bi hotela vse pohoditi, kar je bilo okrog kolibe, in tako stikliva, da je vse morala oblezti, kamor je mogla doseči. Naj je bila krada drv še tako visoka, gori je morala nepokojna živalica; da je na kopo šla po lesenem smerkovem tramu, v katerega so bile stopnicam podobne zaseke narejene, ki je služil koparju kot stopnice, to je bilo uže kaj navadnega. Vedela je tudi, da tu gori ne sme priti, ker, ko je prišel ogljar ali kedo drugi, zbežala je kar po kopi, ne po

pohvalno je poudarjal, da naj bi si pivški gospodarji, namestu da seno v tako obilni meri v Trst prodajajo, več živine redili ter tako namestu za seno, za živino in živinorejske izdelke kakor za mleko, maslo itd. denar dobivali. S pokrmenjem sena doma dobili bi gospodarji veliko več za seno, kakor pa v Trstu; in dežela bi se ne pustošila, kakor se to dandanes godi, ampak njena plodnost bi se vsled obilega gnoja močno povzdignila. Gosp. Pirca govor vzprejet je bil s splošno pohvalo.

Po g. Pirca nastopil je g. R. Dolenc, vodja slapske vinarske in sadjarske šole, kateri se je govorniku za temeljito iz studije kmetijskih razmer na Pivki zahvalil, ob enem pa tudi občinstvu in govorniku samemu kaj važni, povzdige živinoreje na Pivki se tičoč predlog stavil. Gosp. Pirc rekel je namreč v svojem predavanju, da so biki, kakeršni se po Pivki in tudi drugodi nahajajo, v veliko premajhnem številu in pa v jako pomankljivi kakovosti zastopani. Nekateri biki so tako majhni, da bi se skoro velikim mačkom lahko primerjali, je dejal; in zato je pred vsem potrebno, da si gospodarji več in pravih lepih velikih bikov omislijo. No, k tem poslednjim besedam je omenil g. R. Dolenc, da bi si Pivčani pač radi plemenite bike omislili, ako bi jih mogli, a oni so v prevagljivi meri tako ubožali, da so primorani seno prodajati, da sebe preživijo, za nakup plemenitih bikov pa denarja nikakor nimajo.

In ker je temu istinito tako, skrbela naj bi visoka vlada sama za to, da dobi Pivka plemenitih bikov, in sicer s tem, da bi osnovala, kakor je to za konjorejo uže zdavno skrbjeno, tudi za govedorejo, c. kr. žebčarijam po polnem podobne c. kr. bikarije, v katerih bi se zamoglo krave, ako ne čisto zastonj, pa vsaj po nizki ceni pripuščati. Ta predlog vzprejet je bil z občno pohvalo, in gosp. Pirc je obljubil, na merodajnem mestu za njegovo uresničenje, kolikor v njegovi moči, storiti.

Po gosp. R. Dolencu govoril je gosp. Zelén o veliki potrebi živinske soli in o veliki koristi denarnih premij, katere naj bi se za marljive sadjarje na Pivki ustanovile. Gospod Pirc je obljubil tudi za to se potegniti.

Na občno zahtevanje pojasnil je na to gosp. vodja R. Dolenc še prav popularno umno napravo slivovke, navajaje velikanske napake, katere se v tem obziru na Pivki in na Kranjskem sploh vrše. To predavanje je bilo z veliko pohvalo vzprejeto, in poslušalci so se na to po polnem zadovoljni razšli. Udje kmetijske podružnice senožeške so pa še skupaj ostali ter nov podružničen odbor volili. Pri tem je bil voljen gosp. Jos. Zelén zopet predsednikom, gosp. Hinko Kavčič pa tajnikom.

O predavanji gosp. Pirca izrekli so se vsi zelo pohvalno.

tramu, doli, kakor divja koza čez strme pečine, in ni je bilo na prepovedanem kraji. Tonček je imel največi veselje z njo.

V naročje je zlezal otrok zvečer očetu, predno je zaspal in se ga oklenil z rokama. „Dirja, dirja konja!“ je prosil in oče mu je poigral, „poguncal“ je z noge, na kateri je sin sedel, in zapel je: „Dirja, dirja konja! v Kranj po kostanja, kedo ga bo pa jedel? Kdor je priden bil.“ Ali kmalu je zlezal Tonček zopet z noge na klop in jela sta govoriti z očetom, kateremu je hotel pipo iz ust potegniti, da bi se bil igral z njo.

„Pusti, pusti“, pravi oče, „in povej mi, kaj si delal danes? Kako si pasel Pasano, tvojo kozico, ali ti je nagajala?“

„Na drva mi je ušla, pa ni hotela doli, potem sem jo pa z vejo zapodil in je skočila na kopišče.“

„Ali te uboga, ako jo pokličeš?“

„Časi me noče ubogati, pa ji pomolim malo kruha in precej pride, sol ima pa še rajši.“

„Ali si danes kaj zlezal na drva za njo?“
„Nič!“

Razne vesti.

— (Usodna šala.) Iz Sarajeva se poroča: V tukajšnji kaznilnici dogodil se je žalosten dogodek. Okolo 3. ure ponoči začel je v kaznilnici stražarji infanterist Holer najedenkrat korake ter ugledal ob enem tudi osebo, oblečeno v bosansko obleko. Tu sim ne more nihče drug priti nego kak uhajajoč kaznjeneč, ali pa stražnik na drugem konci. Vojak se je postavil in krepko zaupil: Stoj! Oseba se ni zmenila za klic, marveč stopala naravnost k stražarju, kateri jo je pričakoval z bajonetom. Prišlec pa je zgrabil z obema rokama orožje, katero pa mu je Holer vender izvtil ter ga hudo obrezal po rokah; na to je hotel prišlec ubežati, a stražar je ustrelil nanj ter zadel. „O Holer, kaj si storil!“ zaječala je s smrtno kroglo zadeta oseba. Stražar je zdaj spoznal, da je ustrelil vojaka, kateri je stražil na drugem konci, kateri pa je v bližini visečo bosansko obleko oblekel ter se hotel s svojim drugom nekoliko pošaliti. Krogla zadela je nesrečnega v glavo in težko da bi ozdravel.

— (Iz „knjige oslov“.) Pred kratkim izšla je v Jeni „knjiga oslov“, katera podaja razne anekdote. Tu podajemo nekatere za poskušnjo. Ko je nekoč Henrik IV. iz Francije moral poslušati dolgočasen pozdraven govor in se je ravno ob tem času oglašil tudi v bližini osel, dejal je kralj: „Prosim, gospóda moja, jeden za drugim!“ — Nekoč povabil je veliki vojvoda H. pevca Tihačeka, da bi pel na njegovem gledališču. Pevac se je podal k poskušnji opere v gledališče, kjer je vojvoda, strasten muzik, sam vodil vodstvo godbe. Tihaček opazil je, da vlada v godbi velika disharmonija in jezen je zavpil: „To je muzikalen kaos; kateri osel diriguje godbo?“ Na to je stopil pevec na oder ter ugledal vojvodo samega, kateri mu je dejal: „Ta osel sem jaz!“

— (Pomanjkanje las v Franciji.) Odkar se je pričel boj s Kitajsko, ne prinašajo od skrajnega vzhoda prihajajoče ladije nič več las v francoska pristanišča, zaradi tega vlada sedaj v Marseillu velika skrb in vznemirjenje. V 28. dan avgusta je pripeljala ladija iz „nebeškega kraljestva“ še mnogo kit, slednja došla ladija pa prav nič. Kitajski lasje se namreč v južni Evropi najbolj uporabljajo; sicer so slabejši kakor evropski, so zelo trdi, a zaradi svoje črne barve zelo pristojajo francoskim, laškim in španskim glavam. V Marseillu se zdeluje na leto 80000 kilogramov las; izmed teh jih pride 40000 kilogramov iz Kitajske, 22000 iz Italije, 1347 iz Conchinchine, 2000 iz angleške Indije, 533 iz Japana, 431 kilogramov iz Algerije itd. Marseill sam porabi 3000 kilogramov, 500 kilogramov za možke lasulje in 2500 za chignone, kodre in drugo žensko lasijevje.

— (Lepo je napredoval) J. W. Winn v državi Jova v Ameriki. Pred štirimi leti služil je še kot hlapec na kmetih. Kar si je prihranil od plačila, izdal je za pravoslovne knjige, katere je o svojih prostih urah, ob dežji in ob nedeljah, pridno prebiral. Oglasil se je potem k pravoslov-

„Prav je tako, na drva ne smeš, da se ne podere krada. Ko bi kako poleno na te padlo, ali ko bi se vsa greda na te podrla, bi te ubila.“

„Saj je enkrat uže poleno na Pasanico padlo, ko je skakala in letela z grede, prav nanjo je padlo, in tako debelo, da ni mogla sama izpod njega. Tomaž ga je brzo preč potegnul. Pa nič ji ni kri tekla, precej je zopet skakala, da je še ujeti nisem mogel. Kaj ne, pa če ne bo ubogala, če ne bo pridna, jo bo uže enkrat zasulo?“

„Se vé da jo bo, če ne bo pridna.“

„Saj je Tonček ravno tako nepokojen, kakor Pasanica“, pravi Matija; „ravno včeraj je lezel za njo na drva, da se je na kopišče stakal.“

„Pa se nisem nič udaril.“

„Ne smeš gori lezti“, pravi oče.

„In zopet sta se danes podila tu gori nad kolibo v robu; prav notri po kamenji je lezel za njo“, pové Tomaž.

„Tjà gori se pa ne sme, tjà gori. Gori so kače, in če bi te pičila katera, precej bi moral umreti.“

(Dalje prihodajč.)

nemu izpitu in visoki izpraševalni zbor imenoval ga je odvetnikom. In zdaj je zastopnik okraja Defiance v Ohiji. Se ve da je kaj takega samo v Ameriki možno, kjer so se možje iz najnižjih stanov povzdignili do predsedništva, tako je bil predsednik Lincoln začetkom kmetski hlapec, predsednik Fillmore je bil tkalec platna, predsednik Johnson je bil krojač, predsednik Garfield začel je svojo karijero kot učitelj.

— (Rusije import in eksport.) Trgovinska statistika ruskega carstva kaže gledé uvoza in izvoza za prvo četrtletje tekočega leta te podatke: Izvoz reprezentira vrednosti 100 173 000 rubljev in uvoz 104 758 000 rubljev. Iz Rusije se je največ žita izvažalo v Anglijo, 29 odstotkov, in v Nemčijo 28 odstotkov. V Rusijo se največ uvažuje iz Nemčije, namreč za 41 587 000 rubljev, iz Anglije za 13 799 000, iz Avstro-Ogerske za 5 638 000, iz Francije za 2 350 000, iz Belgije za 1 123 000 in iz drugih dežel za 28 144 000 rubljev.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) zboroval je danes do 2. ure popoldne. Poslanec Grasselli izročil je po mestnem odboru sklenjeni novi statut in predlagal, naj se izroči v pretres posebnemu odseku, kateri se ima za to izvoliti. Posl. Deschmann pa je nasvetoval, da se poprej izroči mestni statut deželnemu odboru. A obveljal je predlog poslanca Grassellija in v odsek so bili izvoljeni: Grasselli, dr. Mosché, Kersnik, dr. Papež, Svetec (načelnik), Faber (namestnik) in Deschmann. Poslanec Luckmann in njegovi nemški sotovarisi izročili so interpelacijo do c. kr. deželne vlade, zakaj se sklepi kranjske hranilnice, da dovoli za ustanovo nemške ljudske šole v Ljubljani 100 000 gld. in za zidanje delavskih hiš 50 000 gld. Še niso potrdili, akoravno so uže štirje meseci pretekli. Gospod deželni predsednik baron Winkler izjavlja, da bode nh interpelacijo v prihodnji seji odgovoril. Poslanec Svetec potem v daljšem govoru utemeljuje svoj samostalni predlog, da je izdati zakon zastran rezervnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani. Govor so opetovano odobraval narodni poslanci. Konečno je predlagatelj poslanec Svetec nasvetoval, da se izroči njegov predlog upravnemu odseku. Poslanec Luckmann predlagal je o tem predlogu imensko glasovanje. Vsi narodni poslanci glasovali so za predlog, nemški poslanci proti njemu, dež. glavar grof Thur'n pa ni glasoval. Poslanec vitez Schneid je potem utemeljeval med odobravanjem cele zbornice svoj samostalni predlog gledé peticije za premembo tarife pri c. kr. priv. južni železnici za osebe in blago, kateri se je izročil upravnemu odseku. Rešil se je potem računski sklep in proračun zemljiško-odveznega zaklada in več peticij. Poročal je poslanec Kresnik o prošnji podpornega društva slavnjanskih dijakov v Gradci, kateremu se je dovolila povišana podpora 200 gld. Prihodnja seja deželnega zbora je v petek.

— (Nj. ekscelenca fml. baron Reinländer) vrnil se je včeraj s kratkega dopusta v Ljubljano in prevzel zopet vrhovno vojaško poveljstvo.

— (Zadruga v ljubljanski okolici.) Prošli petek po c. kr. okr. glavarji sklican zbor o zadevi ustanovitve zadrug se je zjedini, da sodna okraja Ljubljana in Vrhnika za-se ustanovita zadruga, in sicer po tej razvrstitvi: 1.) Trgovci; 2.) posestniki mlinov in žag; 3.) drugi obrti.

— (Kradežna promenada.) V soboto se je okoristil znani Anton Pance v družbi svoje ljube Dragotine Pohlina in napravil pravi kradežni sprehod. Prva pot je bila k „Dalmatincu“ v Zgornji Šiški. Tam je Pance, ko ni bilo ljudi v hiši, precej odprl omaro in iz nje ukrad rudečo posteljno odejo in jeden nož. Med potom v mesto hotel je ukrasti na mitničnem oknu v gosp. Treota hiši na Marije Terezije cesti skledico z denarjem, a prepodil ga je mestni užitninski paznik. Boljši je bil lov pred gostilno nižje doli. Tam je lezal pijanec, in temu je ukrad Pance možnjček, v katerem sta bila dva goldinarja. Ljubici njegovi pa je presegla nepretrgljiva kradnja in vprla se je, na kar jo je pričel Pance pretepavati na Dunajski cesti počenski do Franciskanskega trga, kjer so oba prijeli policaji in ja izročili sodniji.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Včeraj popoldne je bil zatožen 19letni ekspeditor Henrik Heyne hudodelstva uradnega iznoverjenja. Kot ekspeditor v Beli Peči z mesečno plačo 20 gld. iznoveril je vsega skupaj v komaj šestih mesecih 1601 gld. in potem jo hotel popihati v Ameriko. A v Hamburgu prijela ga je policija, ker se potni list ni z njegovo osebo vjemal. Privedli so ga nazaj. Pri obravnavi obstoji vsa iznoverjenja, samo o enem pismu s 150 gld. trdi, da ga ni vzel. Porotniki so ga tudi krivde za ta denar osvobodili, za drugo ga pa krivim spoznali in obsojen je bil na eno leto težke ječe.

— (Novo poslopje ljudske šole v Št. Vidu nad Ljubljano) se je včeraj popoldne slovesno blagoslovilo. Št. Vid je bil z zastavami okinčan in vesela množica prebivalstva pomikala se je med slovesnim zvonjenjem vseh zvonov farne cerkve in med pokanjem možnarjev proti cerkvi, kjer je č. g. dekan kanonik Urbas slovesno zapel *Veni sancte spiritus*, na kar se je spreved pomikal iz cerkve proti novemu šolskemu poslopju, na čelu šolska mladina s svojo zastavo in duhovščina s cerkvenimi zastavami. V sprevedu je bil tudi krajni šolski svet, župan poleg dekana korarja g. Urbasa, župnik šentvidski g. Volc in kaplan g. Marešič. Ko je č. g. kanonik Urbas po cerkvenih obredih blagoslovil novo poslopje, govoril je c. kr. okrajni glavar g. Mahkot slavnosten govor na pragu novega šolskega poslopja. Govornik je omenjal, da se bode v novem šolskem poslopju, v katerem se letos prične tretji šolski razred, otvoril prihodnje leto četrti razred, tako da bode šola postala popolna. Šola bode gotovo lepo napredovala, kajti gojil se bode v nji veronauk in za življenje potrebne vednosti, posebno pa se bode v nji delalo na prosphe obrta, katero v raznih strokah v šentvidski župniji itak lepo cvete. S trikratnimi živioin slava-klici na Nj. veličanstvo presvetlega cesarja, katerim je okolo poslopja zbrana obila množica kmetskega občinstva navdušeno pritrdjevala, sklenil je g. okrajni glavar svoj govor. Spreved se je vrnil potem od novega šolskega poslopja v cerkev.

— (Zveza slovenskih posojilnic) sklicuje shod v Ljubljano v 5. dan oktobra t. l. ob 2. uri popoldne v dvorani ljubljanske čitalnice. Pogovarjalo in posvetovalo se bode: 1.) Kje naj bi se ustanovili novi denarni zavodi in kakošne vrste? Hranilnice ali posojilne zadruga? in 2.) kdo bi se za dotične kraje poprijel potrebnih priprav? — Ker se potreba in korist domačih denarnih zavodov vedno bolj uvideva, bode tega shoda udeležba gotovo mnogobrojna. Načelnik „Zveze slovenskih posojilnic“, g. Mihael Vošnjak, vabi občinstvo k temu shodu s prošnjo, „da bi vsakdo blagovolil še druge rodoljube opozarjati na shod ter jih vabiti k udeležbi.“

— (Najdenih) je bilo v „Zvezdi“ 20 gld. in najditelj oddal jih je pri mestnem magistratu.

— (Zasačila) je policija privatnega pisarja K. H., ko je na Turjaškem trgu trgal raz voglov slovenske plakate.

— (Veseli dan) napravili so si zadnjo nedeljo hlapci g. Razingerja. Spili so brez gospodarjevega dovoljenja iz zaloge dva mala sodčka mengiškega piva in tako napravili škodo svojemu gospodarju 6. gld. 80 kr.

— (Z orehovega drevesa padel) je, obirajoč orehe, dvajsetletni Fran Deselan iz Zapuž (občina Brusnice, okraj novomeški). Obležal je takoj mrtev.

— (Truplo našel) je dné 21. t. m. popoldne v Savi poleg Broda Blaž Šusteršič iz Tacna. Truplo kaže podobo blizu 40 let starega moža.

— (Pretep.) Iz Kostanjevice se poroča: Kakor vsako leto, tako obhajalo se je tudi letos v 21. dan t. m. cerkveno blagoslovljenje pri cerkvi M. D. tu v bližini. Prišlo je od vseh strani mnogo kmetskega ljudstva. Pilo in plesalo se je pridno. Med plesom napalo pa je nekaj tedaj neznanih fantov kar brez povoda zabavajoče se fante z ostro brušenimi noži ter jih mnogo ranilo. Jeden izmed ranjencev je uže umrl, dva sta lahko ranjena, sedem pa je tako zelo ranjenih, da bodo težko vsi okrevali. Kot glavne pretepalce zaprlo je okrajno sodišče Antona Oštirja iz Slivja, Frana Ulčarja iz Žabjaka in Janeza Cimermana iz Križa (ta je tudi hudo poškodovan).

— (Odlikovanje.) Prvi gorenski čebelar g. Ambrožič v Mojstrani bil je za razstavljene čebele in čebelske pridelke odlikovan letos: v Curihu s prvim darilom s častno diplomom, v Amsterdamu z drugim darilom z bronasto svetinjo in 25 gold., v Rakonicah z bronasto svetinjo za zasluge in v Budjejevicah z zlato razstavinsko svetinjo in 2 srebernjakoma z diplomom.

— (Občinske volitve.) Pri občinski volitvi novega zastopa občine Dobljč (okraj črnomeljski) bil je županom izvoljen Matija Vrtin, občinskimi svetovalci pa Josip Hreba, Matija Nik, Josip Plavec in Matija Držaj. — Pri volitvi novega občinskega zastopa za občino Polom (okraj kočevski) bil je županom izvoljen Josip Mauser, občinskima svetovalcema pa Ivan Schaner in Matija Hönigmann.

— (Tatvina.) V noči od 17. na 18. dan t. m. pokrali so neznani tatovi posestniku Franu Peterletu v Ceroveci (občina Mirna Peč) več dragotin v vrednosti 48 gold.

— (Požarna kronika.) Vas Reka, ob cesti iz Tolmina v Cirkno držeci, je po polnem pogorela. Pogorelo je trinajst hiš z gospodarskimi poslopji vred.

— (Ljubitelji cvetic.) Šmartinski fantje so posebni prijatelji cvetic, a zdaj ko v naravi „vse hira, vene, umira“, postalo je otožno njihov srce; da se jim zopet vrne „srčni mir in zadovoljnost“, skušali so si drugod dobiti cvetic. Kajzarica Marijana Aleševa v Šmartinu, po domače Gričerica imenovana, pa je imela na oknu krasne cvetice. Kolikrat je uže marsikateri fant poželjivo se ozrl na te nežne cvetke! Dne 17. t. m. po noči pa je zmanjkalo z okna Gričerici cvetic — in fantom šmartinskim vrnil se je zopet „srčni mir“! Marijana pa pretaka bridke solze, kajti cvetice bile so vredne 1 gl. 50 kr.

— (Kdo je močnejši) menila sta se fanta Tomaž K. in Janez O. iz Studenčica, sedeč v hlevu. Janezu O. pa so je zazdel ta pogovor predolgočasen, izvlekel je iz žepa „tolminsk pipec“ ter ga započel s posebno spretnostjo v desnico Tomažu ter mu napravil 5 $\frac{1}{2}$ cm dolgo rano. Tomažu odteklo je mnogo krvi, in zdaj leži v postelji ter toži, „da z desno roko in z desno nogo nič ne čuti.“

— (Iz železniškega vozu padel) je dne 18. t. m. pri odhodu vlaka št. 8 s postaje Hrastnik potovalec Moric Lampel z Dunaja. Vrata so se namreč same od sebe odprla ali pa niso bila zaklenjena. Lampel se je tako hudo poškodoval na glavi, da je kmalu potem umrl.

— (V krapinskih Toplicah) izneveril je tamošnji poštar Davorin Glaser 31000 goldinarjev.

— (Ptujška čitalnica) obhajala bode dne 5. oktobra t. l. svojo dvajsetletnico.

— (Iz Maribora) se nam poroča: Dne 20. t. m. našli so na dvorišču Fran Josipove vojašnice prostaka Frana Wallnerja mrtvega; najbrže se je po noči sklonil čez okno, zgubil ravnotežje ter pal tri nadstropja visoko na dvorišče.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Perpignan, 23. septembra. Sedem španskih vojakov s podčastnikom prekoračilo je mejo kličoč: „Živio Zorilla!“ Vzeli so baje polkovno blagajnico seboj. Žandarmerija jim je pobrala orožje ter jih odtirala v Perpignan.

Napolj, 23. septembra. Od 4. ure zvečer dné 21. t. m. do 4. ure zvečer 22. t. m. je 241 oseb obolelo in 114 oseb umrlo za kolero.

Celovec, 22. septembra. Koroški deželni zbor se je danes po slovesni božji službi, po pozdravu deželnega predsednika in po predstavljanju novega deželnega glavarja dr. Erveina otvoril s slava-klici na cesarja. Vse volitve so se potrdile.

Solno grad, 22. septembra. Cesar je z vsem spremstvom po posebnem dvornem vlaku ob 8. uri 21 minut se pripeljal na tukajšnji kolodvor ter odšel ob 9. uri zopet dalje na Dunaj.

Budimpešta, 22. septembra. Ban grof Khuen-Héderváry se je danes opoludne sim pripeljal, da se z vlado razgovarja o hrvatskih razmerah.

Budimpešta, 22. septembra. V sredo bode vkupen ministersk svet. Minister za vnanje zadeve, grof Kálnoky, vojni minister Bylandt, finančni minister Kállay, avstrijski ministri kakor tudi sekcijski načelnik Szögenyi pridejo od danes do jutri sim.

London, 22. septembra. Po Reuterjevem poročilu je Wolseley priporočil, naj se odpotuje čet v Egipet za zdaj odloži. Zaradi ugodnih poročil iz Kartuma se bode morda nilska ekspedicija omejila.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 23. septembra.

	gl.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80·75
„ „ „ srebro	81·85
Zlata renta	104·50
5% avstr. renta	95·98
Delnice narodne banke	850·—
Kreditne delnice	292·50
London 10 lir sterling	121·60
20 frankovec	9·66 $\frac{5}{8}$
Cekini c. kr.	5·77
100 drž. mark	59·60

Tuji.

Dne 21. septembra.

Pri Maliči: Eiselt, trgovec, iz Draždanj. — Theimer, zasebnik; Janek, Sonnenstein in Könikfeld, potovalci, z Dunaja. — Gorup, zasebnik, iz Reke.
Pri Slonu: Dr. Florio, z rodbino iz Trsta. — pl. Mayrhofer, c. kr. nadlajtenant, iz Celovca. — Gorton, Hainzmann, Spiess in Jabornegg, jednoletni prostovoljci, iz Celovca. — Zdražba, kaplan, iz Cerklj. — Smola s soprogo iz Žužemperka.
Pri Avstr. carji: Kokail, c. kr. davkar, iz Št. Mohora. — Kavčič, c. kr. nadlatnik, iz Celja. — Kalin, zemlj. posestnik, iz Kostanjevice.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.

Umrli so:

Dne 21. septembra. Josip Hlebš, zidarjev sin, 11 mes., Kravja Dolina št. 28, *Branchitis capillaris*.
Dne 22. septembra. Pavla Skalar, klobučarjeva hči, 10 mes., Poljanska cesta št. 18, atrofija.

V civilni bolnici:

Dne 20. septembra. Karol Kermec, delavčev sin, 3 ure, plućna hiba. — Janez Ravnikar, pisar, 36 l., mrtvoud.

Dne 21. septembra. Marija Kermec, delavčeva soproga, 37 l., plućna tuberkuloza.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
22. sept.	7. zjutraj	736·06	+13·6	jvzh. sl.	megla	0·00
	2. pop.	735·72	+23·4	jzpd. sl.	js.	
	9. zvečer	737·70	+17·0	„	„	

Poslano.*

Mi podpisani župani in ključarji obširne Ižanske fare očitno pred vsem svetom oporekamo v imenu vseh faranov ostudni in lažnjivi izjavi nesramnega dopisuna z Iga od 13. t. m., št. 211 «Slov. Naroda», ter spričujemo in spoznavamo, da vse, kar se je pri farni cerkvi in raznih podružnicah storilo, je bilo tako potrebno, da, ako bi se ne bili naš sedanji prečastiti in iskreno ljubljeni gospod fajmošter popravljanja lotili, bi bila naša farna cerkev slabeja in bolj zanemarjena, kakor je najslabejša farna cerkev v škofiji.

Presrečno nas toraj vse farane veseli, da smo dobili tako vnetega, za božjo čast in za naš blagor tako gorečega gospoda fajmoštra, kateri se tolikanj trudijo v cerkvi in zunaj cerkve in se ne vstrašijo ne stroškov ne trpljenja, da bi nam veljavo pred Bogom in svetom priborili.

Veselega srca smo jim vedno prihiteli s prostovoljnimi darovi na pomoč, da so nam farno cerkev zunaj in znotraj krasno in okusno olepšali. In se naši potomci se bodo hvaležno spominjali in slavili dela našega sedanjega, obče spoštovanega farnega predstojnika. — Pripravljeni smo tudi v prihodnje radostno in radovoljno privseh cerkvenih in farnih napravah pomagati, ker uvidimo, da njih delovanje razodeva le božjo in cele fare čast.

Spoznamo pa tudi, da smo bili zelo potrebni tako blazega, visokočastitega gospoda fajmoštra. Torej jim kličemo v imenu cele fare: Bog naj Vam povrne v obili meri vse Vaše trpljenje in žrtvovanje za našo farno in naj Vas ohrani v blagor cele fare še mnogo, mnogo let!

Na Igu dne 21. septembra 1884.

Janez Šenk, župan na Studencu. Martin Pirc, župan Iške Loke. Janez Kraljič, župan v Tomišlju. Martin Modic, župan in Strahomeru. Jakob Japelj, župan v Iški Vasi. Janez Uršič, Jarnej Novak, ključarja farne cerkve. Franc Janžel, Janez Zalar, občinska odbornika in ključarja. Jožef Suzman, Anton Rupert, Lovrenc Mihlin, Matija Zgonc, Anton Sustersič, Janez Ciber, Franc Kumše, Matevž Permé, Janez Svigelj, Anton Fister, Janez Japelj, Anton Skubič, Franc Jamnik, Bernard Svigelj, Andrej Lešnjak, ključarji podružnih cerkva.

* Uredništvo ne prevzame nobene odgovornosti za vsebino tega inserata.

Knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergova

Ljubljana

Kongresni trg šte. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in vunanjih učilnicah, posebno na c. kr. višji gimnaziji, c. kr. višji realki in tukajšnji c. kr. možki in ženski učiteljski vadnici, zasebnih, ljudskih in meščanskih šolah upeljanih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, na pol ali trdo vezanih, po zelo nizkih cenah.

Zapisniki uvedenih učnih knjig oddajejo se brezplačno.